

Äänestysaluejako vuoden 2027 alusta lähtien

Kunnan keskusvaalilautakunta 02.10.2025 § 80
529/00.00.00/2025

Valmistelu

Kaupunginjuristi Kristian Lindberg

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää kaupunginvaltuusto.

Kullekin äänioikeutetulle merkitään äänioikeusrekisteriin äänestysalue, joka määrittää tämän äänestyspaikan vaalipäivänä ja sen, minkä äänestysalueen tuloksissa tämän ääni lasketaan. Kemin kaupungissa on viisi (5) äänestysaluetta.

001 Sauvosaari
002 Karihaara
003 Kivikko
004 Syväkangas
005 Hepola-Rytikari

Kaupunginhallituksen on asetettava jokaiselle äänestysalueelle vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Saadun tiedon mukaan vaalilautakuntien jäsenten nimeäminen on viime alue- ja kuntavaaleissa 2025 ollut haastavaa ja luottamushenkilöitä vaalilautakuntiin on ollut vaikea löytää. Esteellisyysäännökset sekä tasa-arvolain vaatimus sukupuolijakauman täyttymisestä tuovat asiaan omia haasteita. Yksi lähestymistapa reagoida tähän kehitykseen on uudelleenarvioida kaupungin äänestysaluejakoa. Äänestysaluejaon uudelleenarvioinnin tarpeeseen vaikuttavat myös ennakoöänenstyksen suosio sekä äänestysalueiden äänestäjämäärien muuttuminen.

Digi- ja väestötietoviraston kirje 4.6.2025 käsittelee toimenpiteitä, joita tulee tehtäväksi äänestysaluejaon muuttumisen yhteydessä (liitteenä). Äänestysaluejaon muutos on kirjeen mukaan käytännöllistä määritellä joko yhdistelemällä vanhoja äänestysalueita uusiksi äänestysalueiksi tai piirtämällä kunnan käytössä olevassa paikkatieto-ohjelmassa uudet äänestysaluerajat.

Seuraavat säännönmukaiset vaalit järjestetään vuonna 2027. Mikäli kaupungin äänestysaluejakoa on tarkoitus muuttaa seuraaviin vaaleihin, tulee asia saattaa kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuonna 2026. Tämän vuoksi keskusvaalilautakunnan on kuluvana vuonna syytä ottaa kantaa siihen, käynnistetäänkö valmistelutyö kaupungin äänestysaluejaon muuttamiseksi.

Esittelijä

Kaupunginjuristi Kristian Lindberg

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää kannastaan äänestysaluejaon muuttamiseen.

Päätös

Keskusvaalilautakunta jätti asian pöydälle ja asiaan palataan seuraavassa kokouksessa vuoden 2025 loppuun mennessä.